

Да кренемо од аксиома, полазне претпоставке која се у датом систему закључивања не доказује (надам се да ће читаоци разумети стилски контекст следећег исказа): владика Артемије је најкривљи човек на свету, и заслужио је, после педесет година монашког живота и скоро дводеценијске предане епископске службе, да њега и њему верно монаштво отерају са Косова и Метохије (без обзира на то што се у књизи Николе Врзића, „Викиликс: тајне београдских депеша“, јасно види да је Империја тражила да Артемије буде уклоњен, јер није „кооперативан“ у стварању шиптарске парадржаве са седиштем у Приштини, а да је у врху СПЦ било оних који су спремно сарађивали са Американцима у борби против „непослушног“ владике, нека горепоменути став буде аксиом). Ако смо већ усвојили овакав аксиом, прихватимо и његову последицу: ко год је у било каквом додиру са владиком Артемијем, највећи је грешник, непријатељ Цркве и Државе заједно. (При чему је, наравно, Борко Стефановић инкарнација патриотизма, моралне одговорности и свих врлина које треба да красе једног заступника интереса Државе Србије у преговорима са Бриселом.). И сад, тај који је непријатељ Цркве и Државе, јер није пљунуо на владика Артемија, треба да буде најстроже кажњен. (Рецимо, познати добротвор Цркве, приватни предузетник из Чачка, Милоје Стевановић, кажњен је ТРАЈНИМ ИСКЉУЧЕЊЕМ из црквене заједнице зато што је на своје имање у Лозници код Чачка примио монахе избегле из манастира Црна Река, а магистар Зоран Чворовић, асистент на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу, одстрањен је са факултета зато што је приредио, поред мр Соње Спасојевић, књигу докумената „Истина о случају владике Артемија“). Дакле, све што од нас траже да признамо пре него што се позабавимо још једним случајем; али, и да се упитамо – има ли ико, било из Цркве или из Државе, права да не мисли о последицама својих одлука по кажњене људе? То јест, ако већ од Државе милост не можемо очекивати, можемо ли је тражити барем у Цркви, коју је основао Учитељ милосрђа, из милости према роду људском распети, Господ Исус Христос.

Зато је ово, на првом месту, текст о милосрђу. „Будите милостиви као Отац ваш небески што је милостив“, каже Књига. Како смо ту Књигу читали ових дана, у новом сумраку србске историје? Да видимо.

Почетак приче о милосрђу у пракси

Године 2010, 19. новембра, владика Артемије је одслужио „зобрањену“ Литургију у манастиру Дубоки Поток (код Зубиног Потока). Не улазим у канонске, духовне и остале последице овог чина, и оно што је с владиком уследило након њега (писао сам о томе у своје време, критикован од једних као „артемијевац“, а од других као човек у служби званичног врха СПЦ, палог у „свејерес екуменизма“). Али, ево, на тој Литургији нашла су се четворица вероучитеља из Епархије рашко-призренске, који су, из љубави и поштовања према свом духовном оцу, дошли, ако ништа друго, барем да га виде. Њихова имена: Игор Данчетовић из Звечана (отац шесторо деце), Милан Јездидић из Лепосавића (отац петоро деце), Никола Мићић (отац петоро деце, а супруга му, у том тренутку, носила шесто), Бобан Ковачевић из Косовске Митровице (отац четворо деце). У својој изјави за часопис „Хвосно“ (66/2010), који је, узгред буди речено, после броја посвећеног догађајима у Епархији рашко-призренској, укинут, вероучитељ Милан Јездидић је рекао: “Веронауку не само да смо предавали у школама, већ смо хришћански живот сви ми, практиковали у својим животима. Својим присуством на Литургији коју је служио владика Артемије у Дубоком Поток у ничим другим нисмо повредили нити црквену, нити радну дисциплину. Сви ми, како монаси, тако и верујући народ епархије рашко–призренске, смо плод духовног рада и деловања Владике Артемија“. Још је додао Јездидић да они не могу тек тако да се одрекну свог духовног оца, иако им је „егзистенција угрожена“.

А како? Једноставно: сви су добили отказе са места вероучитеља, и то по налогу новопостављеног владике Теодосија. Људи са толико деце... Који су остали да живе и сведоче на Косову и Метохији, у дане кад нам Косово и Метохију отимају. Очито, истински хришћани: јер, ко би данас рађао и подизао толику децу, „у зло доба, у гладне године“, ако не они који испуњавају заповест Божју: “Плодите се и множите и испуните земљу и владајте њоме“ (Пост.1,22). Чак и да су погрешили (највише на свету!) својим доласком у Дубоки Поток (обратите пажњу на стилистички контекст ове реченице), зар за њихову децу, која остају без хлеба, није било нимало разумевања? У лицу новопостављеног владике Теодосија (иначе, такође духовног сина владике Артемија) тријумфовала је званична политика Синода СПЦ, по којој је Артемије крив за све грехе за које се човек могао окривити (неки од „браће архијереја“ сумњичили су га чак и за организацију „покушаја убиства“ непослушних му свештеника); па ако је тријумфовала, где је ту милосрђе? Јер, онај који побеђује показује племенитост према побеђеном. Победник, ипак, припада хришћанској православној вери, и зато, у складу с њом, треба да прашта (код Маја и Ацтека било је, кад су победници побеђени у питању, нешто другачије). Зар се тим људима, родитељима ДВАДЕСЕТОРО ДЕЦЕ (у Србији у којој нас је 400 хиљада мање него на попису 2002), није могло приступити људски, и рећи: “Не слажемо се с вашим поступком, али вас нећемо лишити насушног хлеба?” Или, ако већ не могу бити катихете: “Нећемо вам се мешати у тражење другог посла“? Но, очито су разлози административно–канонске природе били јачи од неких мистичких фактора црквеног живота (а милосрђе доноси благодат, кажу Свети Оци; где је благодат, ту је и

мистика).

Случај Бобана Ковачевића

А сад, да се позабавимо појединачним случајем. То је случај професора српског језика и књижевности, Бобана Ковачевића, који је предавао веронауку у Техничкој школи „Михаило Петровић-Алас“ у Косовској Митровици. Решењем епископа Е. бр. 706 од 24. новембра 2010. године (који је, уместо месточувара трона епископа рашко-призренског, митрополита Амфилохија, потписао епископ Теодосије) њему је „одузет Архијерејски благослов за вршење Богоугодне, часне и одговорне дужности НАСТАВНИКА ВЕРСКЕ НАСТАВЕ – КАТИХИЗИСА (ВЕРО-НАУКЕ)“. У образложењу се наводе чланови Закона о основама система образовања и васпитања који се односе на постављење и разрешење вероучитеља и – НИШТА ВИШЕ. Или, леденим језиком администрације: “Именовани се налази на листи наставника верске наставе коју је на предлог Српске Православне Цркве – именоване Епархије, утврдио Министар просвете, и има се уклонити са исте даном доношења решења“. ДАКЛЕ, “ИМА СЕ УКЛОНИТИ“. БЕЗ ОБРАЗЛОЖЕЊА.

Не мислите ваљда да је ово крај Бобанових мука?

Наравно да није. Бобан Ковачевић, отац четворо деце, покушао је да се запосли у некој од школа на северу Косова и Метохије, јер је, по дипломи, професор српског језика и књижевности. Није успео: неподобан у Цркви, постао је неподобан и у државној служби. Чак су га оптуживали и да је претио неким свештеницима, па је због тога био позиван на саслушања (човек хришћанин, који ни мрава не би згазио, осумњичен је као, рецимо, терориста). А онда је, почетком јуна, Управни одбор Градске библиотеке „Вук Караџић“ у Косовској Митровици упутио предлог Министру културе, информисања и информационог друштва да професора Ковачевића постави за директора исте на период од четири године. Председник Скупштине општине Косовска Митровица, Александар Бабинцев, упутио је допис Министарству са одлуком Управног одбора косовскомитровачке библиотеке.

И? Ко се умешао?

Нико други до управник Народне библиотеке Србије, који, у склопу вршења матичних

функција, посебно прати рад јавних библиотека у Србији, и који је одлучно одбио да професор Бобан Ковачевић дође на место досадашње директорке Оливере Стевић (која своју функцију, без реизбора, врши још од 1991. године, при чему је, кажу упућени, библиотека у прилично лошем стању, с малим бројем чланова и необнављаним фондом књига). А управник Народне библиотеке је, другови, ко? Господин Сретен Угричић, онај што је устврдио да је највиша форма патриотизма презир према оваквом (антиЕУ) народу.

Наравно, свако има право на своје парче Друге Србије, и ми се нећемо бавити Угричићевим тирадама у “Пешчанику” и другде. Ми ћемо се бавити разлогом због кога је Ковачевић спречен да заузме место директора Градске библиотеке у Косовској Митровици. Разлози су, по Угричићевом допису број 12-804/2, послатом државној секретарки Снежени Стојановић Плавшић 30. јула 2011, следећи: “Први разлог је чињеница да је решењем о разрешењу катихете које је донео Православни Епископ Епархије Рашко-призренске и Косовско–метохијске под бројем Е.бр. 706 дана 24. новембра 2010. у Призрену – Грачаници господину Бобану Ковачевићу одузет Архијерејски благослов за вршење дужности наставника верске наставе – православног катихизиса (веронауке) у Техничкој школи „Михајло Петровић Алас“ у Косовској Митровици/.../ НАВЕДЕНА ЧИЊЕНИЦА НЕ МОЖЕ СЕ ПРЕНЕБРЕГНУТИ ПРИ ПРОЦЕНИ РАЗЛОГА ЗА ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ ЗА ВРШЕЊЕ ДУЖНОСТИ ДИРЕКТОРА ЈЕДНЕ МАТИЧНЕ ЈАВНЕ БИБЛИОТЕКЕ (подвукао В. Д.) Други разлог је чињеница да господин Бобан Ковачевић нема искуства у раду у култури, већ само искуство у извођењу верске наставе које је окончано на напред наведени начин, а чланом 17, став 6. новог, недавно усвојеног Закона о библиотечко–информационој делатности (Сл. гласник РС, бр. 52/11) као услов за директора јавне библиотеке прописано је најмање три године радног искуства у култури. Именовање господина Бобана Ковачевића за директора Градске библиотеке „Вук Караџић“ у Косовској Митровици, дакле, не би било ни у духу новог Закона о библиотечко-информационој делатности“.

Прво други разлог

Прво ћемо нешто рећи о овом другом разлогу: Бобан Ковачевић нема искуства с радом у култури. То није тачно: Бобан Ковачевић (поред тога што је својевремено радио у школи, као професор књижевности), један је од оснивача подружнице Косовскометохијских библиотека, утемељене 13. фебруара 2007. Његово име се налази у Библиотекарском друштву Србије (није то било тешко проверити). Али, има овде и правних зачкољица. Наводећи други разлог због кога Ковачевић не може да буде директор, господин Угричић се позвао на нови закон о библиотечко-информационој делатности, који је усвојен 14. јула 2011, и који је ступио на снагу ОСАМ ДАНА КАСНИЈЕ, а примена му наступа шест месеци касније. Управни одбор Градске библиотеке „Вук Караџић“ у

Косовској Митровици поднео је свој захтев Министарству културе пре 30. јуна 2011 (до када је трајао конкурс за место директора библиотеке, објављен и спроведен у складу са тада важећим законом), дакле 14 дана пре усвајања новог Закона. Починјући својој допис (о неслагању с постављењем Ковачевића) Министарству културе, Сретен Угричић се позива на члан 28. став 2 Закона о библиотечкој делатности (Службени гласник РС, број 341994 и 101/05) који му омогућује да „даје мишљење о директорима матичних библиотека“. То је сасвим исправно, али, очито, г. Угричић је сматрао да је недовољно једино то рећи, јер би онда своје мишљење о Ковачевићу могао да заснује само на чињеници да је дотични уклоњен с места вероучитеља. Зато се он позвао на НОВИ ЗАКОН, на шта није имао право (видели смо због чега), да би Ковачевића одбацио као „нестручно лице“.

Да ли је Србија Иран?

Својевремено је Вук Драшковић, поводом изјашњавања СПЦ о ратовима на просторима бивше СФРЈ и борбе за права Срба, тврдио да Србија никад неће бити „православни Иран“, то јест клерикална или, штавише, теократска држава. Сада, међутим, у постмодерној Србији, која све више биолошки изумире (јер Империји, геополитички гледано, треба само овај простор, али не и народ који га настањује) имамо чуда невиђена: једног епископа који се, на најодговорнијем положају, бавио радио-дифузијом, једног декана Правног факултета у Крагујевцу, који је асистента Чворовића сургунисао, уз малу помоћ неких епископа који су „оштро осудили“ дотичног, зато што је Чворовић саставио књигу која позива на преиспитивање званичне политике Синода СПЦ у „случају Артемије“ и сад, ево, имамо једног директора Народне библиотеке, секуларно оријентисаног „другосрбијанца“, који се, спречавајући Ковачевића да постане директор, позива на одлуку владике који га је „уклонио“ с места катихете. Као да у нас Црква није одвојена од Државе. У ком то закону ове земље (макар да све више личи на Апсурдистан) пише да човек не може да ради у библиотеци зато што је, без образложења, „УКЛОЊЕН“ са места вероучитеља? Где су ту наше бучне НВО активисткиње да гракну како је начело секуларизма угрожено? Где су наши заштитници права грађана, наши буцмасти омбудсмани, наше перјанице људско-правашке да кажу свом једномишљенику Сретену Угричићу (имењаку, да ли случајно, оног учитеља – инкарнације прогреса из Сремчеве „Лимунације на селу“): „Господине Сретене Угричићу, поштуј начело одвојености Цркве од Државе!“ Нема их... И нас почиње да грицка један црвић сумње; а он нам, грицкајући нас, поручује: „У Србији су Црква и Држава одвојене само кад су интереси српског народа у питању - тада се Црква уздржава од прегласних коменатара, не осуђује власт имајуће, памти да је свака власт од Бога... Борко Стефановић, а и његов врховни претпостављени, не помињу се у црквеним саопштењима, док је Слободана Милошевића врх СПЦ стално звао да се повуче и да даље не продаје српске националне интересе... Али, кад су у питању интереси прекоокеанске Империје, ту је сарадња врха Цркве и врха Државе могућа (ко не верује, нека чита Врзићеву књигу о Викиликсовим открићима везаним за Србију, у којој

америчке дипломате јављају центри да су неки од угледника СПЦ, међу њима и човек који је сменио Ковачевића, умерени и спремни за кооперацију, колаборацију, сарадњу или како се то већ зове.) И Бобан Ковачевић не може да се запосли ни као вероучитељ, ни као професор књижевности, ни као директор библиотеке. У томе се слажу и епископ (који је, у овом тренутку, заузет изградњом суживота на мултикултурном Космету и проповедњем универзалне хришћанске љубави), и директори школа у надлежности Србије, али и (нипошто не на потоњем месту) г. Сретен Угричић, Врховни Библиотекар, један од многих наших сретена од доба Стевана Сремца до данас.

О чему је ово?

О чему је овај текст?

Нисам ја овде писао (осим због преношења чињеница) ни о врху Цркве, ни о врху Државе, ни о Врховном Библиотекару. Они су само тужни ликови наше трагедије која се, по ко зна који пут, окончава као фарса. Писао сам о Бобану Ковачевићу, човеку који има четворо деце, и који нема посла, а налази се у мукама на Косову и Метохији. „Ој, Косово, грдно судилиште,/ насред тебе Содом запушио“, клео је онај Његошев јунак ту нашу судбинску, вољену и несрећну земљу. И данас је Косово судилиште свима: и владикама, и политичарима, и библиотекарима-другосрбијанцима, и Бобану Ковачевићу, и мени. Али ме боли душа што човека с четворо деце кафкијански гоне, покушавајући да га УКЛОНЕ не само с радних места, него и из саме стварности. А у Књизи по којој ће нам се судити пише да Бог каже: „Милости хоћу, а не жртве“ (Ос. 4,1). И још: „Будите милосрдни, као Отац ваш што је милосрдан“ (Лука 6,36). А апостол Јаков вели: „Јер ће се судити без милости ономе који не чини милости“ (Јак. 2,13). То јест: „Милостив човек чини добро души својој... Блажен је онај који је милостив према убогима“ (Приче Соломонове 11,17;14,21). Али, очито је, наша времена постају апокалиптична: „Умножиће се безакоње и охладнеће љубав многих“, најавио је Христос у 24. глави Еванђеља по Матеју. А та охладнела безосећајност, то невиђење човека са његовим конкретним бригама и потребама, то скривање иза административних фраза и законоликих изговора, то је страшније од свега што се збива у Србији, почетком 21. столећа од доласка Милостивог Бога међу људе, Који нека нам се смилује и просвети нас милошћу!